

İslâm İşbirliği Teşkilâtı

İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi

MUSTAFA RÂKİM EFENDİ

(1171-1241 H / 1758-1826 M)

adına tertip edilen

12. Milletlerarası Hat Yarişması

İstanbul 2021

İslâm İşbirliği Teşkilâtı
İslâm Tarih, Sanat ve Kùltür Araştırma Merkezi

MUSTAFA RÂKİM EFENDİ

(1171-1241 H / 1758-1826 M)

adına tertip edilen

**12. Milletlerarası Hat Yarışması
Şartnâmesi**

İstanbul, 1442 / 2021

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ن وَالْفِتْلَةِ وَمَا يَبْطُرُونَ

MİLLETLERARASI HAT YARIŞMASI

IRCICA'nın İslâm hat sanatı alanındaki milletlerarası yarışması üç yılda bir düzenlenmektedir. Yarışma, IRCICA'nın 1983 yılında düzenlediği “İslâm Sanatında Ortak Prensipler, Form ve Temalar” konulu milletlerarası sempozyumda alınan tavsiye kararı üzerine oluşturulmuş ve ilk olarak 1986'da gerçekleştirilmiştir. Sanatkarlar ve sanat uzmanlarının artan ilgisi sayesinde yarışma zamanla İslâm hat sanatı alanında tüm dünyada tanınan odak noktası bir faaliyet haline gelmiştir.

YARIŞMANIN GAYESİ

Yarışmanın gayesi, “klasik İslâm hat sanatı”nın korunması, yaşatılması, geliştirilmesi ve sanatkârların teşvikidir. Dolayısıyla, İslâm kültürü dışından gelen tesirlerle, “klasik İslâm hat sanatı” anlayışı dışında gelişen yaklaşımlar yerine, geleneğe bağlı prensip ve kaideler içinde meydana getirilmiş eserlerin elde edilmesi hedeflenmektedir. Bu maksada ulaşıldığında, sanatkârların çalışmaları için müşterek bir zemin hâsıl olacak ve aynı zamanda İslâm sanatları arasında önemli bir yeri olan hüsn-i hatta tüm müslümanların paylaşacakları bir ortak zevkin teessüsü temin edilecektir.

IRCICA Milletlerarası Hat Yarışmalarının her biri büyük hat üstadları adına düzenlenerek hem kendilerini yâd etmek ve hem de genç hattatların onların yolundan gitmelerini teşvik etmek hedeflenmiştir. Bu gayeyle 1986'da düzenlenen **ilk** Yarışma Hâmid Aytaç (1891-1982), 1989'daki **İkinci** Yarışma Yâkut el-Musta'sımî (ö. 698/1298), 1993'teki **Üçüncü** Yarışma İbnü'l-Bevvâb (ö. 413/1022), 1998'deki **Dördüncü** Yarışma Şeyh Hamdullah (833-926/1429-1520), 2001'deki **Beşinci** Yarışma Seyyid İbrahim (1897-1994), 2004'teki **Altıncı** Yarışma Mîr İmâd el-Hasenî (961-1024/1554-1615), 2007'deki **Yedinci** Yarışma Hâşim Muhammed el-Bağdâdî (1335-1393/1917-1973), 2010'daki **Sekizinci** Yarışma Muhammed Bedevî el-Dirânî (1312-1387/1894-1967), 2013'teki **Dokuzuncu** Yarışma Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu (d. 1943), 2016'daki **Onuncu** Yarışma Hâfız Osman (1051-1110/1642-1698), 2019'daki **On Birinci** Yarışma Mehmed Şevki Efendi (1245-1304/1829-1887) adına düzenlenmiştir.

Bu yıl gerçekleştireceğimiz **On İkinci** Yarışma ise hattat Mustafa Râkım Efendi (1171-1241/1758-1826) adına düzenlenmektedir.

MUSTAFA RÂKİM EFENDİ⁽¹⁾

(1171-1241 H / 1758-1826 M)

1171/1758 yılında Ünye’de doğan Mustafa, küçük yaşında babası Mehmed Kaptan tarafından İstanbul’a getirildi ve daha önce gelip yerleşmiş olan ağabeyi İsmail Zühdi (ö. 1221/1806) tarafından yetiştirildi. Dinî ilimleri tahsilinin yanı sıra, ağabeyinden ve Derviş Ali (ö. 1200/1786) isimli bir başka üstadından hat sanatını öğrendi; icâzet aldığı anda kendisine Râkım mahlası verildi.

Ayrıca ressamlıkla da meşgul olan Mustafa Râkım’ın Sultan III. Selim’e (1761-1808) arz edilen bir tablosu padişah tarafından beğenilince huzura kabul edilmiş ve kendisinin de resmini yapmıştır. Müderrislik ruûsu ile taltîf edilen Mustafa Râkım’a sikke ressamlığı ve tuğra tanzîmi vazîfesi de verildi. Daha sonra, Sultan II. Mahmud’a (1785-1839) sülûs ve celî sülûs meşk eden Râkım Efendi, bir ara -son devrin Osmanlı ilmiye sınıfında âdet olduğu üzere itibarı şekilde- İzmir kadılığına getirildi; zamanla çeşitli pâyeler aldı. Nihâyet 1238/1823’te fiilen Anadolu kadiaskeri olan Mustafa Râkım, bir felç geçirdikten sonra 15 Şaban 1241/25 Mart 1826’da vefat etti. Vasiyeti üzerine İstanbul-Karagömrük’te nâmına yaptırılan medresenin yanındaki türbesine defnolundu.

Celî sülûs hattında ve tuğra çekmekte inkılâb başlatan Mustafa Râkım, bu tarzdaki yazılara **کتبه راقم** şeklinde istifli imzâ atmak yeniliğini de başlatan hat üstadıdır.

Tâ’lîk hattıyla da kıt’alar ve celî kitâbeler yazan Râkım Efendi, bu yazıyı, diğer hat nevi’lerindeki kudretiyle başarmıştır. Ancak, Yesarîzâde’ye (ö. 1265/1849) göre, değişik harf şekilleri ve celî sülûsün ilhâmı ile kelime istifleri denemekle beraber, açtığı bu çığır Yesârîzâde karşısında tutunamamıştır.

Râkım Efendi’nin kıt’a ve levha şeklindeki eserlerinden başka, celî sülûsle yazdığı hat örnekleri arasında Fâtih-Nakşidil Sultan Türbesi’nin iç (kuşak) ve hazîre kapılarının haricî ve dahilî yazıları, Tophane’deki Nusretiye Câmii içindeki kuşağı (bunları son hastalığı sırasında yazmıştır) ve bâzı mezar kitâbeleri meraklılarınca dâima hayranlıkla ziyâret edilir. Ayrıca bütün celî kalıpları da Türk ve İslâm Eserleri Müzesi’nin deposunda sandıklar içinde saklanmaktadır. Nesih hattıyla yazdığı *Hadîkatü’l-cevâmî* isimli latîf eser de hâlen İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi YK-T 8872’dedir.

1 M. Uğur Derman, *İslâm kültür mirasında hat sanatı*, İstanbul: IRCICA, 1992, s. 204.

Yarışma jürisi:

a. Jüri üyelerinin isimleri aşağıda yer almaktadır:

- * Mahmud Erol Kılıç, Prof. Dr., *IRCICA Genel Direktörü ve tertip heyeti başkanı*
- * Abdulridha Baheya Dawood, Prof. Dr., *Hat sanatı hocası, Irak*
- * Belaid Hamidi, *Hat sanatı hocası, Fas*
- * Davut Bektaş, *Hat sanatı hocası, Türkiye*
- * Fuat Başar, *Hat sanatı hocası, Türkiye*
- * Mehmed Özçay, *Hat sanatı hocası, Türkiye*
- * M. Jalil Rasouli, *Hat sanatı hocası, İran*
- * Mosaad Mostafa M. Khodeir, *Hat sanatı hocası, Mısır*
- * Ubeyde Albanksi, *Hat sanatı hocası, Suriye*

b. Şeref üyeleri:

- * Ahmed Ziya İbrahim, *Hat sanatı hocası, Suudi Arabistan*
- * Hasan Çelebi, *Hat sanatı hocası, Türkiye*
- * Mohammed Cherifi, Dr., *Hat sanatı hocası, Cezayir*
- * Muhittin Serin, Prof. Dr., *Hat sanatı hocası, Türkiye*
- * Mustafa Uğur Derman, Prof., *Hat sanatı uzmanı, Türkiye*

c. Yarışma sekreteryası:

Yarışma ile ilgili her türlü faaliyet, IRCICA nezdindeki Milletlerarası Hat Yarışması sekreteryası tarafından yürütülecektir.

Yarışma sekreteryası, yarışma sonuçlarının ilan edilmesi öncesi veya sonrasında yarışma jürisinin çalışma tarzı ve kararları ile ilgili konularda muhatap değildir.

Yarışma sekreteri: Said Kasımoğlu

Yardımcı sekreter: Nurcan Toprak

YARIŞMA ŞARTNÂMESİ

Hattat Mustafa Râkım Efendi adına düzenlenen 12. Milletlerarası Hat Yarışması'na gönderilecek eserlerin jüri tarafından değerlendirmeye tâbi tutulabilmesi için uyulması gereken şartlar ve katılım bilgileri aşağıda yer almaktadır.

1. Katılım şartları:

- Yarışmaya, bu şartnâmede açıklanan şartlara uymak kaydıyla, klasik İslâm hat sanatı sahasında eser verebilecek herkes şahsen katılabilir.
- Bir yarışmacı, yarışmaya **her biri ayrı dalda olmak üzere en çok üç eser** göndererek katılabilir. Yarışmaya aynı dalda birden fazla veya toplam üçten fazla eser gönderen yarışmacıların eserleri değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Daha önceki yarışmalarda ödül kazananlar da bu yarışmaya katılabilir.
- Yarışmaya katılmak için bu broşürün sonunda ve www.ircica.org adresinde yer alan formun doldurularak 31 Aralık 2021 tarihine kadar posta veya e-posta yoluyla ya da çevrimiçi (online) olarak yarışma sekreteryasına gönderilmesi gerekmektedir. **Katılım formunun imzalı bir nüshasını eserle birlikte göndermeyen katılımcıların eserleri değerlendirmeye alınmayacaktır.**

2. Kullanılacak malzemeler:

- Mürekkep:** Klasik **siyah** hat mürekkebi kullanılacaktır.
- Kağıt:** Hat sanatına uygun, **açık renk** ve tercihen **aharlı kağıt** kullanılmalıdır. Kağıt ebadı bütün yazı çeşitlerinde **40 x 60 cm** olmalıdır. Bu ölçülere uymayan levhalar değerlendirmeye alınmayacaktır.

3. Yarışma dalları:

Yarışmanın düzenlendiği dallar, her dal için uyulması gereken kurallar ve yazılacak metinler aşağıda yer almaktadır.

a. Celî Sülüs

Ağız genişliği 5 mm'den az olmayan bir kalemle, klasik istif formlarından herhangi biri kullanılarak yazılacaktır. Kâğıt dikey veya yatay olarak kullanılabilir.

Yazılacak metin: Bakara Sûresi: 152

﴿ فَادْكُرُونِيْ اَدْْكُرْكُمْ وَاَشْكُرُوا لِيْ وَلَا تَكْفُرُوْنَ ﴾

b. Sülüs

Alt alta düz satırlar halinde, istifsiz olarak, ağzı 2-3 mm'lik bir kalemle yazılacaktır. Kâğıt dikey veya yatay olarak kullanılabilir.

Yazılacak metin: Bakara Sûresi: 115-119

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَلِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ ۚ فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا فَثَمَّ وَجْهَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ وَاسِعٌ عَلِيمٌ * وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۚ سُبْحَنَهُ ۚ بَلْ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ كُلُّ لَّهُ قَانِتُونَ * بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۚ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ * وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْ تَأْتِينَا آيَةٌ ۚ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ ۚ تَشَابَهَتْ قُلُوبُهُمْ ۚ قَدْ بَيَّنَّا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ * إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۚ وَلَا تُسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ﴾

c. Nesih

Aynı levha içinde karşılıklı 2 sayfa halinde, ağız genişliği 1 mm'yi geçmeyen bir kalemle, düz satırlar halinde yazılacaktır.

Yazılacak metin: Ebû Firâs el-Hamdânî'nin (ö. 357/968) Kasîde-i Râiyye'sinden ⁽²⁾

أَمَّا لِلْهَوَىٰ نَهْيٌ عَلَيْكَ وَلَا أَمْرُ	أَرَاكَ عَصِيَّ الدَّمْعِ شِمْتِكَ الصَّبْرِ
وَلَكِنَّ مِثْلِي لَا يُدَاعُ لَهُ سِرُّ	نَعَمْ أَنَا مُشْتَاقٌ وَعِنْدِي لَوَعَةٌ
وَأَذَلْتُ دَمْعًا مِنْ خَلَائِقِهِ الْكِبَرُ	إِذَا اللَّيْلُ أَضْوَانِي بَسَطْتُ يَدَ الْهَوَىٰ
إِذَا هِيَ أَذَكَّتْهَا الصَّبَابَةُ وَالْفِكْرُ	تَكَادُ تُضِيءُ النَّارَ بَيْنَ جَوَانِحِي
إِذَا مِتَّ ظَمَانًا فَلَا نَزَلَ الْقَطْرُ	مُعَلَّلَتِي بِالْوَصْلِ وَالْمَوْتُ دُونَهُ
وَأَحْسَنَ مِنْ بَعْضِ الْوَفَاءِ لَكَ الْعُذْرُ	حَفِظْتُ وَضِيعَتِ الْمَوَدَّةِ بَيْنَنَا
لِأَحْرُفِهَا مِنْ كَفِّ كَاتِبِهَا بَشَرُ	وَمَا هَذِهِ الْأَيَّامُ إِلَّا صَحَائِفُ
هَوَايَ لَهَا ذَنْبٌ وَبَهَجَتْهَا عُذْرُ	بِنَفْسِي مِنَ الْغَادِينَ فِي الْحَيِّ غَادَةٌ
لَأَذْنَابُهَا عَنْ كُلِّ وَاشِيَةٍ وَقُرُ	تَرْوَعُ إِلَى الْوَاشِينَ فِيَّ وَإِنِّي لِي
أَرَى أَنَّ دَارًا لَسْتُ مِنْ أَهْلِهَا قَفْرُ	بَدَوْتُ وَأَهْلِي حَاضِرُونَ لِأَنِّي

2 Ebû Firâs el-Hamdânî, *Divan Ebî Firâs el-Hamdânî*, Dimeşk: Vizare el-Sakafe, 2004, s. 84-88.

وَأِنْ كَانَ مَا قَالُوا شَاءَ وَلَمْ يَكُنْ
وَفَيْتُ وَفِي بَعْضِ الْوَفَاءِ مَذَلَّةٌ
تُسَائِلُنِي مَنْ أَنْتَ وَهِيَ عَلِيمَةٌ
فَقُلْتُ كَمَا شَاءَتْ وَشَاءَ لَهَا الْهَوَى
فَقُلْتُ لَهَا لَوْ شِئْتَ لَمْ تَتَعَنَّتِي
فَقَالَتْ لَقَدْ أَزْرَى بِكَ الدَّهْرُ بَعْدَنَا
وَلَا كَانَ لِلْأَحْزَانِ عِنْدِي مَسَلَكٌ
وَتَهْلِكُ بَيْنَ الْهَزَلِ وَالْجَدِّ مُهَجَّةٌ
فَأَيَقَنْتُ أَنْ لَا عِزَّ بَعْدِي لِعَاشِقٍ
وَقَلَّبْتُ أَمْرِي لَا أَرَى لِي رَاحَةً
فَعُدْتُ إِلَى حُكْمِ الزَّمَانِ وَحُكْمِهَا
وَسَاحِبَةِ الْأَذْيَالِ نَحْوِي لَقَيْتُهَا
وَهَبْتُ لَهَا مَا حَازَهُ الْحَيْشُ كُلُّهُ
وَلَا رَاحَ يُطْعِنُنِي بِأَثْوَابِهِ الْغِنَى
وَمَا حَاجَتِي فِي الْمَالِ أَبْغَى وَفُورُهُ
سَيَذْكُرُنِي قَوْمِي إِذَا جَدَّ جَدُّهُمْ
فَإِنْ عِشْتُ فَالطَّعْنُ الَّذِي يَعْرِفُونَهُ
وَإِنْ مِتُّ فَالْإِنْسَانُ لَا بُدَّ مَيِّتٍ
وَلَوْ سَدَّ غَيْرِي مَا سَدَدْتُ إِكْتَفَوْا بِهِ
وَنَحْنُ أَنْاسٌ لَا تَوَسُّطَ عِنْدَنَا
تَهُونُ عَلَيْنَا فِي الْمَعَالِي نُفُوسُنَا
أَعَزُّ بَنِي الدُّنْيَا وَأَعْلَى ذَوِي الْعُلَا

فَقَدْ يَهْدِمُ الْإِيمَانُ مَا شَيَّدَ الْكُفْرُ
لَأَنْسَةِ فِي الْحَيِّ شَيْمَتُهَا الْغَدْرُ
وَهَلْ بَقِيَ مِثْلِي عَلَى حَالِهِ نُكْرُ
فَقِيلُكَ قَالَتْ أَيُّهُمْ فَهُمْ كَثُرُ
وَلَمْ تَسْأَلِي عَنِّي وَعِنْدَكَ بِي خُبْرُ
فَقُلْتُ مَعَاذَ اللَّهِ بَلْ أَنْتِ لَا الدَّهْرُ
إِلَى الْقَلْبِ لَكِنَّ الْهَوَى لِلْبَلَى جِسْرُ
إِذَا مَا عَدَاهَا الْبَيْنُ عَذَّبَهَا الْهَجْرُ
وَأَنَّ يَدِي مِمَّا عَلِقْتُ بِهِ صِفْرُ
إِذَا الْبَيْنُ أَنْسَانِي أَلَحَّ بِي الْهَجْرُ
لَهَا الذَّنْبُ لَا تُجْزَى بِهِ وَلِي الْعُذْرُ
فَلَمْ يَلْقَهَا جَانِي اللَّقَاءِ وَلَا وَعْرُ
وَرُحْتُ وَلَمْ يُكْشَفْ لِأَبْيَاتِهَا سِتْرُ
وَلَا بَاتَ يَثْنِينِي عَنِ الْكَرَمِ الْفَقْرُ
إِذَا لَمْ أَفِرْ عِرْضِي وَلَا وَفَرَ الْوَفْرُ
وَفِي اللَّيْلَةِ الظُّلُمَاءِ يُفْتَقَدُ الْبَدْرُ
وَتِلْكَ الْقَنَا وَالْبَيْضُ وَالضُّمَرُ الشُّقْرُ
وَإِنْ طَالَتِ الْأَيَّامُ وَانْفَسَحَ الْعُمْرُ
وَمَا كَانَ يَغْلُو التَّيْبُ لَوْ نَفَقَ الصُّفْرُ
لَنَا الصَّدْرُ دُونَ الْعَالَمِينَ أَوْ الْقَبْرُ
وَمَنْ خَطَبَ الْحَسَنَاءَ لَمْ يُغْلِهَا الْمَهْرُ
وَأَكْرَمُ مَنْ فَوْقَ التُّرَابِ وَلَا فَخْرُ

d. Muhakkak

Alt alta düz satırlar halinde, istifsiz olarak, ağzı 2-3 mm'lik bir kalemle yazılacaktır. Kâğıt dikey veya yatay olarak kullanılabilir.

Yazılacak metin: Nisâ Sûresi: 132-135

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا * إِنَّ يُشَاءُ يُدْهِبَكُمْ أَتُّبَ النَّاسِ وَيَأْتِ
بِآخَرِينَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى ذَلِكَ قَدِيرًا * مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ
وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى
أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أُولَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ
تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوْا أَوْ تَعْرَضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا﴾

e. Sülüs-Nesih

Klasik *sülüs-nesih* kıta anlayışına uygun olarak; *sülüs* bölümde kalem ağzı 3 mm'yi, *nesih* bölümde ise 1 mm'yi geçmeyecek şekilde yazılacaktır. *Sülüs* metni olan âyet-i kerîme 3 satır halinde, *nesih* metni olarak verilen hadisler ise ikiye bölünerek *sülüs* satırların arasına gelecek şekilde (yandaki tablonun düzeninde) yazılacaktır.

Sülüs hattı ile ayeti kerime
Nesih hattı ile hadisi şerif
Ayetin devamı sülüs hattı ile
Nesih hattı ile hadisi şerif
Ayetin devamı sülüs hattı ile

Sülüs metni: İsrâ Sûresi: 23

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ
أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾

Nesih metni: Hadîs-i şerîf⁽³⁾

1 - قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: (مَنْ فَرَّجَ عَنْ أَخِيهِ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا، فَرَّجَ
اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ، وَمَنْ
سَرَّ عَلَى أَخِيهِ سَرَّهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ، وَاللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ
أَخِيهِ).

3 Kudâî, *Hadis kıvılcımları: Şihâbü'l-ahbâr tercümesi*, hazırlayan Ali Yardım, 2. bs., İstanbul: Damla Yayınevi, 2007, s. 114, 245.

2 - قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: (شَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَشَرُّ الْعَمَى عَمَى الْقَلْبِ، وَشَرُّ الْمَعْذِرَةِ حِينَ يَحْضُرُ الْمَوْتُ، وَشَرُّ التَّدَامَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَشَرُّ الْمَاكِلِ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ وَشَرُّ الْمَكَايِبِ كَسْبُ الرِّبَاءِ).

f. Celî Ta'lîk

Bu daldaki eserler, ağız genişliği 5 mm'den az olmayan bir kalemle yazılacaktır. Yarışmacılar Mir İmad (ö. 1024/1615) veya Yesârîzade ekollerinden birini tercih etmekte serbesttir, değerlendirme seçilen ekole göre yapılacaktır.

Yazılacak 1. metin: Mehmed Âkif Ersoy (1873-1936), İstiklâl Marşı'ndan⁽⁴⁾

بو اذانلر که شهادتلى دينك تملى
ابدى يورديمک اوستنده بنم ايكله ملي

Yazılacak 2. metin: Sadi-i Şîrâzî'den (ö. 691/1292)⁽⁵⁾

بنی آدم اعضای یکدیگرند
که در آفرینش زیك گوهرند

g. Ta'lîk (nesta'lîk)

Bu daldaki eserler, 2-3 mm'lik bir kalemle, mâil veya düz satırlar halinde yazılacaktır.

Yazılacak metin: Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî'nin *Mesnevî*'sinden⁽⁶⁾

هر که عاشق دیدیش معشوق دان
کو به نسبت هست هم این وهم آن
تشنگان گر آب جویند از جهان
آب جوید هم به عالم تشنگان
چونکه عاشق اوست تو خاموش باش
او چو گوشت می کشد تو گوش باش

⁴ Ceride-i Resmîye, yıl: 1, sayı: 7 (21 Mart 1921), s. 1.

⁵ Sadi-i Şîrâzî, *The Persian-English Gulistan or Rose garden of Sadi*, çeviren Edward Rehatsek, Tehran: Shargh's Press, 1967, hikaye 10, s. 87.

⁶ Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî, *The mathnawi of Jalalu'ddin Rumi*, çeviren R. A. Nicholson, London: Cambridge University Press, 1925, c. 1, s. 106.

h. Celî Dîvanî

Ağız genişliği 3-4 mm'lik bir kalemle yazılacaktır. Bu dalda sıkça rastlanan aşağıdaki yazım hatalarından yarışmacıların sakınmaları gerekmektedir. Aksi takdirde bu hataların bulunduğu eserler yarışma dışı kalacaktır.

* Bitişik dal harfi ( ) , be ve nun ( ) şeklinde yazılamaz. Bu harf mürsel olarak ( ) yazılacaktır.

*Asli harekeler (.....) görevi dışında tekrarlanarak tezyinî maksatla kullanılamaz.

Yazılacak metin: Bakara Sûresi: 214

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسَّتْهُمُ الْبَأْسَاءُ
وَالضَّرَاءُ وَزُلْزِلُوا حَتَّى يَقُولَ الرَّسُولُ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ مَتَى نَصْرُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ
قَرِيبٌ﴾

i. Dîvânî

Alt alta düz satırlar halinde, ağız genişliği 2 mm'yi geçmeyen bir kalemle yazılacaktır.

Yazılacak metin: Hadîs-i şerîf:⁽⁷⁾

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «إحفظ الله يحفظك، إحفظ الله تجده أمامك تعرف
إليه في الرخاء يعرفك في الشدة. واعلم أن ما أصابك لم يكن ليخطئك، وما أخطأك لم
يكن ليصيبك. واعلم أن الخلائق لو اجتمعوا على أن يعطوك شيئاً لم يرد الله أن يعطيك لم
يقدرُوا عليه، أو يضرُوا عنك شيئاً أراد الله أن يصيبك به لم يقدرُوا على ذلك، وإذا سألت
فاسأل الله، وإذا استعنت فاستعن بالله، واعلم أن الصبر مع الصبر، وإن الفرج مع الكرب،
وإن مع العسر يسراً، واعلم أن القلم جرى بما هو كائن»

j. Kûfî

Ağız genişliği 4-5 mm'yi geçmeyen kamış kalemle yazılacaktır.

Yazılacak metin: Tegâbün Sûresi: 1-3

7 Kudâî, *Hadis kıvılcımları: Şihâbü'l-ahbâr tercümesi*, hazırlayan Ali Yardım, 2. bs., İstanbul: Damla Yayınevi, 2007, s. 158.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ *
هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ * خَلَقَ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾

4. Değerlendirme esasları:

Yarışmaya sunulacak eserler klasik hat sanatı esaslarına göre değerlendirilecektir. Manayı bozacak derecede **tertîp ve teşrîfat hataları** olan, bariz **imlâ hataları** bulunan ve bu kitapçıkta zikredilen diğer şartlara riayet edilmediği görülen levhalar -sanat değeri ne olursa olsun- değerlendirme dışı tutulacaktır. Âyet-i Kerîmelerin imlâsının doğru olması için yarışmacıların Kur'ân-ı Kerîm'e bakmaları önerilmektedir.

5. Yarışma takvimi:

a. Yarışmanın ilanı	Haziran 2021
b. Katılım formunun gönderilmesi için son tarih	31 Aralık 2021
c. Eser gönderimi için son tarih	20 Mart 2022
d. Neticelerin açıklanması	Mayıs 2022

6. Eserlerin gönderilmesi:

- Levhaların üzerinde yarışmacının kimliğini belirtecek hiçbir yazı ve işaret bulunmayacaktır.
- Yarışmaya sunulacak eserler tezhipsiz olarak; kırılmadan, bükülmeden, ezilmeden, çerçevenmeden ve mukavvaya yapıştırılmadan; düz olarak veya rulo yapılarak gönderilecektir.
- Eserler **20 Mart 2022 tarihine kadar yarışma sekretaryasının eline ulaşacak şekilde**, elden teslim edilecek veya iadeli taahhütlü posta ile gönderilecektir.
- IRCICA, eserlerin postada gecikmesinden, zedelenmesinden ya da kaybolmasından mesul değildir.

e. İletişim bilgileri:

Said KASIMOĞLU

İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA)

Alemdar Cad., Bâbüâli girişi, no: 15, Cağaloğlu, Fatih-İstanbul / Türkiye

Tel: +90 212 402 00 00 (401) calligraphy@ircica.org www.ircica.org

7. Ödüller:

- a. Mustafa Râkım Efendi adına düzenlenen 12. Milletlerarası Hat Yarışması için toplam **186.000-** ABD doları tutarında ödül verilecektir.

Hattın nevi	1.lık	2.lık	3.lük	Toplam
a. Celî sülüs	10.000	7.000	3.500	20.500
b. Sülüs	10.000	7.000	3.500	20.500
c. Nesih	10.000	7.000	3.500	20.500
d. Muhakkak	8.000	5.000	3.000	16.000
e. Sülüs-nesih	8.000	5.000	3.000	16.000
f. Celî ta'lik	7.000	4.000	2.500	13.500
g. Ta'lik	7.000	4.000	2.500	13.500
h. Celî dîvanî	7.000	4.000	2.500	13.500
i. Dîvanî	6.000	3.000	2.000	11.000
j. Kûfî	6.000	3.000	2.000	11.000
Toplam	79.000	49.000	28.000	156.000

- b. Yarışmacıların çalışmalarını teşvik etmek amacıyla, yukarıda belirtilen ödüllere ilave olarak 1000'er dolar tutarında 30 adet mansiyon verilecektir.
- c. Jüri, yarışmaya gönderilen değişik dallardaki eserler arasından hiçbirini dereceye veya mansiyona layık görmeyebilir. Bu konudaki jüri kararı, diğer bütün jüri kararları gibi kat'îdir; yarışmacılar neticelere itirazda bulunamazlar.
- d. Ödüllerin veriliş tarihi ve şekli, İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) tarafından ileri bir tarihte açıklanacaktır. Merkez ayrıca, ilk üç dereceye girenlerin davet edileceği bir ödül töreni ile ödüllü eserlerden meydana gelecek bir sergi düzenlemeyi planlamaktadır.
- e. Ödül kazanan yarışmacılara birer takdir sertifikası verilecektir.

8. Telif hakları:

- a. Yarışmaya katılanlar, bu şartnâmede yer alan bütün şartları kabul etmiş sayılmaktadır.
- b. Yarışmada ödül veya mansiyon kazanan eserlerin tüm hakları (sergileme, matbu veya dijital ortamlarda çoğaltma, yayımlama, vs.) IRCICA'nın temellükünde olacaktır.
- c. Yarışmada ödül veya mansiyon kazanmayan eserler, elden (şahsen veya vekaleten) teslim alınmaları durumunda sahiplerine iade edilecektir. Sonuçların ilanından itibaren **60 gün** içerisinde teslim alınmayan eserler IRCICA'nın temellüküne geçeceğinden yarışmacılar bu tarihten sonra eserler üzerinde herhangi bir hak iddia edemeyecektir.

İslâm Tarih, Sanat ve Kùltür Araştırma Merkezi

**Mustafa Râkım Efendi adına düzenlenen
12. Milletlerarası Hat Yarışması**

Katılım Formu

Adı, soyadı: .....

Doğum yeri ve yılı: .....

Tahsil durumu: .....

Mesleđi: .....

Tabiyeti: .....

İcazet aldığı hattat (varsa): .....

Fotoğraf

Eserlerde kullanılan imza

Katılacağı dallar:

a. Celî sülüs	☐	f. Celî ta'lik	☐
b. Sülüs	☐	g. Ta'lik	☐
c. Nesih	☐	h. Celî dîvanî	☐
d. Muhakkak	☐	i. Dîvanî	☐
e. Sülüs-nesih	☐	j. Kûfî	☐

İkamet adresi: .....

.....

.....

Telefon: .....

e-posta: .....

Beyan ve taahhüt:

Bu şartnâmede yer alan tüm şartları okuyup kabul ettiğimi beyan ve taahhüt ederim.

Katılımcının imzası

**İslâm Tarih, Sanat ve Kùltür Araştırma Merkezi (IRCICA)
yarışmacılara başarılar diler ve ilgileri için teřekkùr eder.**

İstanbul, 2021

